
Dinicu Golescu, peregrin prin Transilvania

Petre DIN

Cuvinte cheie: Dinicu Golescu; reforme liberale; modernizarea spațiului românesc; letargie; regenerare națională.

Keywords: Dinicu Golescu; liberal reforms; modernizing the Romanian area; lethargy; national regeneration.

Acest studiu se încadrează tematic conceptului de imagologie și își propune să prezinte imaginea societății transilvănene la nivelul sensibilității cărturarului iluminist Dinicu Golescu. Imagologia, ca domeniu autonom al istoriei, nu se rezumă la un inventar de imagini, clișee despre o națiune, ci le cercetează pentru perceperea mai corectă a unei realități. Panorama unei națiuni este realizată în funcție nu numai de cunoașterea de către creatorii de imagini a obiectului descris, ci și de sensibilitățile și mentalitățile¹ ce le nutresc față de acesta, dar și de contextul general în care se derulează actul creației. De aici rezultă și necesitatea de obiectivare a autorului acestui demers în tentativa de a prezenta resorturile politice, ideologice și religioase ale imaginilor realităților transilvănene în percepția lui Dinicu Golescu².

În scopul prezentării cât mai pertinente a acestui studiu am considerat că se impune o expunere sumară a biografiei cărturarului român. Dinicu Golescu reprezintă paradigma boierimii muntene care a deținut un rol proeminent în viața politică, culturală și în mișcarea de idei a primelor trei decenii ale secolului al XIX-lea. În contextul epocii, primele studii le realizează la Academia grecească de la București, sub îndrumarea dascălului Kir Ștefan Comita. Remarcându-se prin calitățile intelectuale și practice, Dinicu Golescu va ocupa funcții importante în administrația Țării Românești, între care și aceea de mare logofăt³. Din căsătoria cu Zoe Florescu au rezultat patru fii: Ștefan, Nicolae, Alexandru și Radu, toți aceștia fiind personalități ale secolului al XIX-lea. Apetența lui Dinicu Golescu pentru spiritul cultural s-a reliefat prin înființarea unei școli-internat pe moșia de la Golești, unde i-a adus în ipostaza de profesori pe Florian Aaron și Ion Heliade Rădulescu, prin fondarea alături de alte personalități a Societății Literare Române din București (1827) și prin susținerea morală și materială a editării primei gazete în limba română, *Curierul românesc* (1829)⁴.

Dinicu Golescu a efectuat mai multe călătorii peste graniță; ultimele trei l-au condus prin Transilvania, Ungaria, Austria, Italia, Germania și Elveția, inspirându-i volumul *Însemnare a călătoriei mele, Constantin Radovici din Golești, făcută în anul 1824, 1825, 1826*. Studiul reprezentărilor culturale realizate de boierul muntean arată că lectura, conversațiile cu elita culturală, călătoriile sale în străinătate generează schimbări de mentalitate în tipologia gândirii sale și toate acestea se reflectă pregnant în opera sa. Țărănimea, situată la cealaltă extremitate a societății moderne, în pofida repetatelor deplasări provocate de invazii, conflicte militare, fuga de pe domeniile boierimii, își păstrează arhaismul și tradiționalismul specific vieții rurale⁵.

---

1 Georges Duby, *Histoire des mentalités*, în *L'histoire et ses méthodes*, Paris, 1961, pp. 935 – 965; Evelyne Patlagean, *L'histoire de l'imaginaire*, în *La nouvelle histoire*, Paris, 1978, pp. 250-270.

2 Klaus Heitmann, *Imaginea românilor în spațiul lingvistic german 1775-1918. Un studiu imagologic*, Ediția a II-a, traducere și introducere de Dumitru Hîncu, Editura Polirom, Iași, 2014, pp. 9-12; Florin Constantiniu, *Aspecte ale mentalului colectiv sătesc în societatea medievală românească în „Studii și materiale de istorie medie”*, vol. VII (1974), pp. 78-81

3 Ion Rotaru, *O istorie a literaturii române*, vol. I, (De la origini până la 1900), Editura Minerva, București, 1971, p. 85

4 *Enciclopedia Universală Britannică*, vol. 6, Editura Litera, București, 2010, p. 353

5 Dan Berindei, *Corespondența din exil a fiilor lui Dinicu Golescu*, în „*Revista de istorie*”, tomul 33, nr. 1, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1980, p. 149.

Pe fundalul sfârșitului epocii fanariote spațiul românesc s-a integrat în fenomenul general de intensificare a relațiilor interumane. Tinerii români trimiși la studii în Occident, cu predilecție în Franța și în statele germane, s-au încadrat în fluxul călătoriilor europene. Călătoria a simbolizat pentru români un element de integrare europeană, prin intermediul căreia ritmul modernizării a fost impus dezbaterii publice. În acest sens, opera lui Dinicu Golescu a reprezentat un instrument de analiză socială, politică și instituțională a realităților europene percepute prin prisma experienței sale cultural-politice. Dinicu Golescu, prin modernitatea relatărilor, deschide seria călătoriilor pașoptiști care reflectă cât mai fidel elemente de civilizație și cultură europeană⁶.

Boierul român va călători spre Occident nu din pasiunea escapadei, turismului sau fuga de sedentarismul specific altor figuri ale aristocrației muntene, ci din necesitatea interioară de a prezenta profilul altor națiuni și de a implementa în spațiul românesc modelul de civilizație și guvernare european. Acesta va fi printre primii exploratori români în cultura și civilizația occidentală a secolului al XIX-lea și prin infuzia de civilizație apuseană generată de opera sa, a avut un rol semnificativ în formarea elitei modene românești.

Călătoria sa spre Europa Vestică traversează Transilvania, unde cărturarul român analizează tradițiile, comportamentul și profilul cultural și economic al maghiarilor, sașilor și al românilor. Privind în retrospectivă, putem menționa faptul că Dinicu Golescu este printre primii cărturari care fixează în mentalitatea colectivă românească imaginea sașilor gospodari, educați și buni organizatori. O analiză detaliată a habitatului locuit de sași datează din prima călătorie din 1824 și deține un segment consistent al cărții sale: *Însemnare a călătoriei mele*. Constantin Radovici din Golești, făcută în anul 1824, 1825, 1826. Traseul utilizat de Dinicu Golescu se însumează stațiilor de poștă ale vremii sale: Brașov, Făgăraș, Avrig, Sibiu, Sas-Sebeș, Alba-Iulia, Turda, Cluj și Oradea.

Primul oraș vizitat este Brașovul, unde călătorul român apreciază calitatea uneltelor agricole, productivitatea solului și spiritul gospodar al sașilor. Este impresionat de habitatul săsesc, de inventarul locuințelor acestora, fapt ce contrastează cu realitățile sociale, economice și culturale din Țara Românească. Animat de cele mai bune intenții, Dinicu Golescu remarcă dezvoltarea economică a Brașovului favorizată de apropierea de Țara Românească și de cadrul juridic impus de guvernarea austriacă. Locuitorii aveau case solid construite, cu numeroase camere, cu mobilier divers și erau îmbrăcați curat. Cei care nu se încadrau în viața comunității erau amendați, după ce în prealabil au fost judecați de obștea satului, spre a se stabili amenda. „Și în scurt, un strein, cum va intra în satele lor, numai dupe cele ce vede, cunoaște a lor vrednicie, și că au pravili drepte, spre fericirea nații. Căci va vedea în toate satele case de zid cu câte trei și patru odăi, geamuri pe la ferestre, jalogii vâpsite, și într-însele paturi, lăviți, mese, lăzi, scaune, toate vâpsite; oglinzi, chipuri, ceasornice, rânduri de așternuturi destule, și de masă cu prisos, și oricâte vase spre gătitul bucatelor și întrebuințarea mesii, toate le au cu prisos, pă cât socotesc că le-ar trebui peste tot anul. Și în veci îmbrăcați curat; iar sas cu picior gol, nu să va învrednici nimeni să vază”⁷.

Dinicu Golescu remarcă educația și instrucția copiilor în spiritul respectului față de părinți și al pasiunii pentru muncă, ca factor ce potențează prosperitatea economică. „Pe la satele lor au foarte bună orânduială, spre podoabă, buna viețuire și învățătura copiilor, căci toți copii trebuie să învețe carte încât să poată citi și a scrie, și cele trebuincioase trei socoteli: adunarea, înmulțirea și scăderea. Și preoții lor sunt datori, o dată pe săptămână, duminica, la doao ceasuri dupe prânz, să cuvinteze către toți copiii satului ce sunt în vârstă de zece ani, și până să însoară, cum să-și păzească datoriia către Dumnezeu, cum să să poarte către părinții lor, către cei mai bătrâni și către toți sătenii, și la datoriile către stăpânire, și cum să cuvine să le fie petrecerea bună și cinstită, și la vremea lucrului de a fi foarte silitori, încât treaba de astăzi niciodată să nu o lase pentru mâine, căci, a doa zi, sau alta poate i să va întâmpla, sau vremea îi va sta împotriva, și aceasta de într-o zi lenevire poate să-l facă lipsit peste tot anul. Și pe care, după multa auzire a povățuirilor, îl va dovedi neascultător și neurmător povățuirilor, îl și pedepsesc, și pedeapsa este gloabă la cutiia satului, ce au spre faceri de bine, de la zece creițari și până la un fiurin hârtie. Și pentru necuviincioasa urmare a acelu tână, trebuie să fie mărturie care să se dea în fața adunării și a părinților lui, căci nici acei zece creițari nu să dau după voia preotului sau a altui cuivaș, ci după dreptate, și căci aceasta să socotește o mare rușine în familia celui greșit”⁸.

Următoarea localitate vizitată a fost Făgărașul, perceput ca un oraș mic și având o cetate de dimensiuni reduse. Remarcabil era podul peste Olt, cel mai mare văzut din Imperiul Austriac, lung de 80 de stânjani și lat de trei stânjani. Noutatea deosebită este utilizarea pentru prima dată a termenului „arhitectonic” de către Dinicu Go-

6 *Călători români pașoptiști*. Studiu introductiv, antologie și note de Dan Berindei, Editura Sport – Turism, București, 1989, pp. 5-8; Dan Berindei, *Românii și Europa în perioadele premodernă și modernă*, Editura Enciclopedică, București, 1997, p. 136.

7 Dinicu Golescu, *Însemnare a călătoriei mele*. Constantin Radovici din Golești, făcută în anul 1824, 1825, 1826. Cuvânt înainte de Marin Bucur, Editura Eminescu, București, 1971, p. 20

8 *Ibidem*, pp. 20-21.

lescu în descrierea podului de la Făgăraș⁹. Cu acribia ce îl caracterizează, acesta menționează că orașul Făgăraș se situa la trei poște depărtare de Brașov și că în privința culturilor, porumbul ocupa primul loc. „*Oraș mic, cu o cetate foarte mică, în județul Făgărașul. Are un pod peste apa Oltului; lungul poate fi ca de optzeci stânjini, latul de trei, lucrat cu mare meșteșug, întemeiat numai la căpătâie, și la mijloc într-o zidire țeapănă, iar celalant tot spânzurat cu mare meșteșug arhitectonicesc, închis de amândouă părțile și învâlit. Un asemenea pod în toată stăpânirea austriească nu am mai văzut, iar foarte mici și cu asemenea meșteșug lucrate sunt multe. Semănăturile oareșce încep a să schimba, fiind porumbul cel mai mult, apoi grâul și celelante. Iară rișca și săcara să împuținează, și din poame iarăș prunile să înmulțesc. Din Făgăraș până în Sibii, poște trei: Uța, Ghirezeanu și Sibiu. Să trece râul Făgărașului pe pod de piatră, iar mergând spre Mureș-Vasarhie sau Mediiăș să trece gârla Oltului pe acest pod ce mai sus am numit*”¹⁰.

În continuarea călătoriei sale prin Transilvania Dinicu Golescu a fost impresionat de Palatul baronului Samuel von Brukenthal din localitatea Avrig. A remarcat grădina baronului, construită în terase, dotată cu fântâni arteziene, un pârau care traversează grădina și o cataractă. Farmecul grădinii era datorat și plantării de arbori exotici și autohtoni. „*Aceasta este moșiia a baronului Brukenthal, carele are o grădină din cele dintii ce am văzut, întru care are seturi foarte frumoase, scări de piatră mari pe acele seturi, havuzuri cu șadrivanuri, apă curgătoare care curge prin multe locuri ale grădinii, din care fac și un frumos cataract, lângă care este și o odăiță pe din afară căptușită cu coajă de copaci, asemenea și acoperită, iar înăuntru foarte frumos împodobită. Copaci roditori, atât din cei din partea locului, cât și mulțime streini, care trebuiesc iarna să să puie în florărie, cât și felurimi de flori asemenea pământești și streine, și alee de copaci foarte mulți și tunși drept, întocmai ca zidul, păduriță foarte întunecoasă, și alte multe înfrumusețări cu mare cheltuială și muncă săvârșite. Și toate acestea acuma sunt destul scăzute din ceia ce era mai nainte cu doazeci și patru ani, când înfiuș dată am văzut*”¹¹.

Periplul transilvănean se continuă prin vizitarea localității Sibiu, populată cu negustori prosperi. Dinicu Golescu face observații complexe privind eficiența administrației, curățenia parcurilor, întreținerea școlilor și a spitalelor. Sibiul era reședința comandantului militar al Transilvaniei și a trezorierului. Cetatea nu era dotată cu porți de apărare deoarece era apărată eficient dinspre trecătoarea Căineni, acesta fiind argumentul desființării lor de către Iosif al II-lea. În semantica vastă a termenului, Dinicu Golescu nu a fost un creator, ci un intelectual de factură iluministă, conștient că regenerarea morală și socială a țării nu este posibilă decât prin cultură și luminarea poporului. Din această perspectivă jurnalul său de călătorie este în fapt un program politic și social, iar preocupările sale culturale pot fi percepute la reala lor dimensiune. Călătorul muntean a fost impresionat de biblioteca baronului Brukenthal, de colecția de tablouri și de exponatele arheologice. „*Și acest oraș este în cetate, și tot în ținutul Sibenbirghen, în județul saxilor, lăcuit de destui domni și neguțători, căci și acia este negoțul mare, fiind iar cu apropiere de hotarele Prințipatului Valahii. Lăcuitorii să urcă până la 16.000, și într-acest oraș au toate chipurile de bune îngrijiri, spre buna orânduială, spre odihnă, spre podoabă și spre înlesnirea învățaturii și spre toate urmările carele aduc pe om la fericire. Acia lăcuiaște și comandiru ostășăsc, a căruia stăpânire să întinde peste tot Ardealu, cum și vistierul iarăș al tot Ardealului. Și pe tot anul o dată să strâng la poliția universitate câte un senator din toate maghistraturile, și săvârșăsc pricinile cele nesăvârșite în județele lor. La poarta acestii cetăți fofezi nu sunt, din porunca împăratului Iosif al doilea, carele viind în partea locului și mergând la hotarul Căinenilor, unde văzând cât au fost de anevoie a trece cu siluire o oaste vrăjmașească când ar fi fost o cât de puțină adevărată împotrivire, întorcându-se la Sibiu, au poruncit ca toate fofezile porților să să strice, ca un lucru nefolositor; căci acel vrăjmaș care au putut să aibă întru nimic acel firesc loc, îndestul întemeiat, decât o cetate ce are într-înșă lăcuitori, porțile le are întru nimic când să va apropia de acel oraș. Și acia are baronul Brukenthal o mare casă, întru care are violiotică cu cărți deosebite și strânsoare de cadre vrednice de vedere, și multe lucruri din vechime și destule bucăți de metaluri cu pământul lor nelucrat. Semănăturile și poamele sunt asemenea. Din Sibii și până în orașul Sas-Sebeș sunt poște trei: Săcele, Raismark și Sas-Sebeș. Să trece apa Sibiu, aproape de orașul Sibiului*”¹².

Următoarea localitate vizitată a fost Sas-Sebeș, un oraș de dimensiuni mici, populat de oameni prosperi, negustori și meșteșugari. „*Și acest oraș este tot în ținutul Sibenbirgen, în județul saxilor, oraș mic, lăcuit de domni și neguțători și meșteri spre trebuința oroșanilor. De acia și până la Beligrad, o poștă*”¹³.

Itinerarul parcurs de Dinicu Golescu a traversat Alba Iulia, în limba germană Karlsburg. Localitatea a fost descrisă ca o cetate frumoasă, renovată în timpul împăratului Carol al VI-lea (1711-1740). Proiectul sculptural

9 Anastasie Iodache, *Pe urmele Goleștilor*, Editura Sport-Turism, București, 1982, p. 88

10 Dinicu Golescu, *op.cit.*, p. 23

11 *Ibidem*, pp. 24-25

12 *Ibidem*, pp. 26-27.

13 *Ibidem*, p. 28.

realizat în cetate a fost influențat de modelele șantierelor austriece și se încadrează în atmosfera barocului european. Porțile de apărare erau împodobite cu statui impresionante care au avut ca obiectiv glorificarea împăratului Carol al VI-lea. Cetatea era reședința comandantului general, care dispunea de armament și muniție. Alba Iulia mai era înzestrată și cu o monetărie, unde s-au emis monede de argint. „Și aceasta este cetate tot în ținutul Sibenbirgen, în județul ungiuresc. Dar cetate adevărat deosebit frumoasă și vrednică de vedere, prenoită din zilele lui Carol al VI-lea. La poartă, mai vârtos la cel de al doilea, sunt statuate vrednice de vedere și de însemnare. Înăuntru ocârmuiește general ostășesc, au strânsoare de arme și fabrică unde să lucrează moneta krontalilor, țfațihi și galbeni. De acia și până la Cluj, poște șase: Teviuș, Natenet, Felvinț, Torda, Banuabic și Cluju. Aci aproape curge apa Mureșu”¹⁴. Limbajul documentului decodifică ideea că Dinicu Golescu nu personifică paradigma călătorului competent să aprecieze valorile artistice întâlnite în Alba Iulia. Era dotat însă cu deschidere în gândire pentru ceea ce simbolizează modernitatea. Dinicu Golescu nu este o persoană care să valorizeze negativ realitățile vizitate, dar impresionează prin dorința de cunoaștere și acceptare a noutăților.

Îmbrăcat în giubea cu blănuri de samur, pe cap purtând chiulaful de mare logofăt, boierul român a călătorit prin Turda, prezentat ca un oraș mic și care a fixat în memoria sa evenimentul tragic al asasinării lui Mihai Viteazul. „Aceasta este un oraș mic, tot în ținutul Sibenbirgen, în județul ungiuresc. În câmpii acestui oraș Turda sunt acele trei mari movili din vremile vechi făcute; acolo s-au omorât preaslăvitul domn Mihai-vodă Viteazul, în bătaia ce au avut cu Austria”¹⁵.

Următoarea etapă a călătoriei sale a fost Clujul, în limba germană Klausenburg, prezentat drept cel mai mare oraș al Transilvaniei și reședința guvernatorului baron Josika. Localitatea avea case frumos împodobite și de dimensiuni mari, dar și locuințe mici care estompau din farmecul orașului. În percepția sa străzile erau late, frumoase și pavate cu piatră¹⁶. Referindu-se la viața economică a Clujului, Dinicu Golescu afirma că, spre deosebire de Sibiu și Brașov, comerțul era deficitar, deoarece orașul nu se situa la interferența drumurilor comerciale și nu servea ca port la un curs de apă. Populația orașului se cifra la 14.000 de locuitori. Elita orașului era reprezentată de nobilimea maghiară care deținea principalele pârghii economice și politice ale principatului. Aceasta locuia vara la moșiile sale, cu excepția celor care ocupau funcții în administrația statului. La celălalt pol al societății țărănimea trăia în condiții dificile, având o vestimentație precară și gospodăria săracă. „Acesta este cel dintâi oraș în Sibenbirgen, în județul ungiuresc, unde este și scaunul guberni, întru care ocârmuiește excelenția-sa guvernator baron Iojika. Într-acest oraș sunt case frumoase și mari; dar printr-acestea sunt și proaste, cu un învâliș din vechime, foarte urât, având strașna scoasă afară din ziduri peste doașprezece palme, care lucru foarte mult supără frumusețea orașului; ulițele iarăș frumoase, căci sunt foarte late, o asemenea lățime într-alte orașe n-am văzut, iar pardoseala tot cu pietre rătunde, ca în Sibiu și în Brașov. Aici lăcuiesc mulți domni unguri, de neam mare, care au moșii prin prejur, unii cu apropiere și alții cu depărtare; și bez cei ce sunt în slujbă, toți ceilalți vara o petrec pe la moșii, iar iarna să strâng la Cluj. Acest neam de oameni este foarte iubitor de streini; mesile lor sunt bogate și sloboade, și cu bucurie primesc pe fiecare, mai vârtos pe aceia care cu îndrăzneală intră în casele lor, căci nu să prea îndatorează de politica cea multă și mincinoasă. Iar norodul ungiuresc nu este fericit. Sunt îmbrăcați prost, au lăcuință proaste și făr’ de multă avere. Negoțul într-acest oraș este mic, căci nu este schelă, nici drum mare de trecerea neguțătorilor, ci tot negoțul este pe seama trebuinții oroșanilor, și acia cu deosebire să urmează toate cele spre bună orânduiala urmări, mai vârtos mărimea școalelor”¹⁷.

Cu acribia ce îl caracterizează, cărturarul român este autorul a numeroase și interesante reflecții privind culturile cerealiere și pomicole din zona Clujului. Creșterea cailor reprezintă o sursă importantă de venituri care se comercializează pe piețele externe din Austria, Țara Românească și Moldova. În proximitatea Clujului a remarcat multe herghelii de cai în grajduri spațioase, pe domeniile nobililor maghiari. De asemenea, a fost impresionat de bogățiile naturale ale Transilvaniei existente în minele de aur, argint, aramă și ocne de sare. „Semănăturile cele mai multe sunt: grâul, porumbu, ovăzul; poamele sunt tot acelea; oareșce încep viile pe unde sunt dealuri și pepeni negri și galbeni. Unul din veniturile cele bune este și vânzarea cailor, căci cei mai mulți domni din toată Ungaria au erghelii la câmpuri și grajduri foarte mari pe la moșiile lor; și scot soiuri de cai foarte buni și frumoși. Chiar eu am văzut cal de preț, cincii și șasă mii fiurini hârtie; dar și cumpără armăsari străini, ca de preț doazeci-triizeci mii fiurini. Mai mult să vând acești cai spre întrebuințarea ostașilor din stăpânirea Austrii, în Valahia și în Moldavia, și în alte locuri mai dăpărtate. Norodul să urcă până la 14.000. Apa Someșul curge pe lângă Cluj. În tot ținutul Sibenbirgen sunt băi de aur, argint, aramă, ocne de sare,

14 *Ibidem*, p. 29

15 *Ibidem*, p. 30

16 Anastasie Iordache, *op.cit.*, p. 31

17 Dinicu Golescu, *op.cit.*, pp. 31-32.

*ape metalicești. Din Cluj și până în Oradia-Mare, poște zece: Andrașhaza, Bogart, Kispetri, Nireș, Fekete-to, Barto Elești, Mezo-Telek, Balenți și Grosvardain*¹⁸.

Ultima localitate descrisă în periplul său transilvănean este Oradea Mare, un oraș destul de mare, dar înzestrat cu o cetate de dimensiuni mici. Frontiera dintre Transilvania și Ungaria trecea prin satul Niereș. În percepția lui Dinicu Golescu Oradea nu avea un comerț dezvoltat datorită faptului că nu se situa la confluența unor drumuri comerciale. În privința monumentelor ecleziastice, orașul avea trei biserici: una romano-catolică, a doua greco-catolică și ultima ortodoxă. „*Oraș măricel, cu o cetate mică, în ținutul Ungarii. Într-acest oraș și între Cluj, la satul Niereș, este hotarul Ungarii de către Sibenbiegen, ce-i zic latinește Transilvania și românește Ardeal. Lăcuiitorii domni și neguțători puțini, căci și acest loc nu e de negoț, ci iar numai cât este pe seama trebuinții oroșanilor. Într-acest oraș sunt și trei biserici frumoase: una a papistașilor, alta a uniților, a treia a neuniților. Curge apa Kiorioș*”¹⁹.

La finalul actualului studiu, considerăm că se impune formularea următoarelor concluzii:

Biografia lui Dinicu Golescu, adept al filosofiei luminilor și promotor al reformelor liberale, a constituit obiectul de studiu pentru diverși cercetători români. Acesta nu a reprezentat paradigma unei personalități dependente de activitățile de cabinet, ci a unui pasionat călător și observator al realităților economice, sociale, culturale și politice întâlnite în peregrinările sale. A analizat comportamentul oamenilor din diverse spații geografice, realizând comparații pragmatice pe care le-a grupat într-un material livresc util contemporanilor săi pentru modernizarea spațiului românesc.

Din ipostaza de mare logofăt Dinicu Golescu a militat pentru eficientizarea administrației, pentru dezvoltarea economică prin stimularea producției industriale, pentru dezvoltarea învățământului prin crearea de școli și ziare în limba română. Obiectivul fundamental al călătoriilor sale îl reprezintă identificarea de soluții pentru regenerarea națională și pentru depășirea stării de letargie a compatrioților săi. Din acest considerent a decis publicarea însemnărilor sale, sperând că ameliorarea dificultăților economice, politice, sociale și culturale românești vor fi urgentate.

Dinicu Golescu, pilgrim in Transylvania

(Abstract)

Biography of Dinicu Golescu, follower of the philosophy of lights and promoter of liberal reforms, was the topic of study for various Romanian researchers. It did not represent the paradigm of a personality type depending on cabinet activities, but that one of a passionate traveler and observer of the economic, social, cultural and political realities encountered in his wanderings. He studied people's behavior in different geographical areas, making pragmatic comparisons that he has gathered together into a bookish collection useful to his contemporaries to modernize the Romanian area.

In rank of high chancellor, Dinicu Golescu militated to improve administration, for economic development through industrial growth and to develop education by creating schools and newspapers in Romanian language. The fundamental purpose of his travels was to identify solutions for national regeneration and for overcoming the lethargy of his compatriots. For this reason he decided to publish his notes, hoping that the improvement of economic, political, social and cultural Romanian difficulties will be prioritized.

---

18 *Ibidem*, p. 32.

19 Dinicu Golescu, *op.cit.*, p. 33.